

Mariët Meester wilde een stadsmeisje in Groningen worden. In haar boek *Een vrij leven* beschrijft ze wat gebeurde nadat ze haar grote liefde ontmoette en de onbevangenheid omarmde.

Mariët Meester en Jaap de Ruig begin jaren 80. FOTO UIT BESPROKEN BOEK

JOEP VAN RUITEN

Halverwege de jaren 70 besloot Mariët Meester, opgegroeid in gevangenisdorp Veenhuizen, docent creatieve technieken te worden. Denk aan tekenen, handvaardigheid en textiele werkvormen. Ze trok daarvoor naar de stad Groningen, waar ze in een schoolkantine een lange figuur met donkere pijpenkrullen en bruine ogen ontmoette: Jaap de Ruig.

Meester, 18 jaar, raakte verliefd. Niet lang daarna gingen zij en Jaap samenwonen. Er volgde een overstap naar de vrije richting van Academie Minerva waar ze les kreeg van Karl Iljitsj Pelgrom. Diens opvattingen en levenshouding maakten diepe indruk. Alles wat Pelgrom zei en deed kwam als waarachtig op haar over.

Maar toen belandde haar vriend in een crisis. Jaap de Ruig brak met zijn studie en reisde naar Frankrijk om zich vanuit een vervallen landhuis in de Bourgogne bezig te houden met weinig anders dan een kudde geiten en kaas. Na een periode van verwarring besloot Meester hem achterna te reizen. Ze wilde hem niet kwijt.

Wellicht kon Meester in Frankrijk doen wat ze moest doen ter voorbereiding op haar eindexamen bij Minerva. Wellicht kon ze, net als De Ruig, een leven leiden in de geest van de Amerikaanse schrijver en denker Henry David Thoreau (1817-1862): eenvoudig, met passende waardering voor wat de natuur voortbrengt.

DOELEN BEREIKT

40 jaar later heeft Mariët Meester (Den Haag, 1958) die doelen min of meer bereikt, op haar eigen manier.

Ze is in de jaren 80 afgestudeerd als beeldend kunstenaar met een project over het verschil tussen stad en land, maar tegenwoordig is ze vooral bekend als schrijfster van romans, essays en non-fictie. Meester woont half in Amsterdam en half op het platteland,

in een woonwagen in Nieuwesluis.

In *Een vrij leven*, haar nieuwste boek, blikt Meester terug op de jaren waarin haar voorname om een stadsmeisje te worden ingrijpend veranderde. Sinds de reis naar de Bourgogne leidt ze met minimale middelen op steeds andere plekken een onafhankelijk bestaan en streeft ze naar een zo'n klein mogelijke ecologische voetafdruk.

Verzamelen van geld is nooit haar doel geweest en zal het niet worden ook. Ze zou niet weten wat ze ervan moet kopen. Het is altijd gelukt met weinig rond te komen. Het vooruitzicht dat ze binnenkort AOW ontvangt, eindelijk een basisinkomen, zal daar weinig aan veranderen.

FRANSE PAGINA

Ter promotie van haar boek bezocht Meester de bibliotheek van Roden – als er in het nabijgelegen Veenhuizen een bibliotheek was geweest, was ze daarheen gedaan. Ze toonde er foto's, vertelde over de vormende jaren 80, beantwoordde vragen en zette na afloop een handtekening op wat in boekdrukkerskringen de *Franse pagina* heet.

Er wordt veel gereisd in *Een vrij leven*, op niet-alledaagse manier. Meester en De Ruig bouwden in Frankrijk een provisorische woonwagen en kochten een pony om het voertuig met 3 kilometer per uur van dorp tot dorp te verplaatsen. Later werd de pony vervangen door een paard, dat een klein kapitaal aan hoefijzers versleet. Ook kwam er een fiets voor boodschappen en verkenningen.

Onderweg specialiseerde het stel zich in het sprokkelen van bruikbare spullen, voor kunstwerken en onderhoud aan hun woonwagen. Ze struinden bermen en vuilnisbelten af – in de jaren 80, toen nog nauwelijks aan afvalscheiding werd gedaan, had elk dorp er wel een. Geld voor voedsel werd verkregen door het verlenen van hand- en spandiensten.

Duurzaam leven zonder vast adres bleek zwaar. Vrijwel alle tijd ging op aan het ver-

“**REGELMATIG WERD HET STEL GEZIEN ALS ONWELKOME GASTEN, ALS ZIGEUNERS**”

Een vrij leven is uitgegeven door De Arbeiderspers. Prijs: 24,99 euro (302 blz.) Dinsdag wordt in Roden bekendgemaakt dat Mariët Meester in 2026 het vijfde essay schrijft ter nagedachtenis aan de dichter M. Vasalis.

vullen van basisbehoeften. De eerste tijd ontbrak het Meester aan energie. Daarnaast leverde het zoeken naar plekken om te overnachten vaak afwijzingen op. Regelmatig werd het stel gezien als onwelkome gasten, als zigeuners.

Daar stond een herwaardering voor dieren en de natuur tegenover. Meester ontwikkelde opnieuw oog voor het leven op het platteland en de wisseling van seizoenen. Ze ontdekte dat verbeteringen klein beginnen, ook als het om ingrijpende veranderingen gaat. Als iedereen van mening blijft dat een buurman als eerste zijn verantwoordelijkheid moet nemen, blijft alles bij hetzelfde.

CLUB VAN ROME

Meester schreef *Een vrij leven* mede voor een jonge redacteur op haar uitgeverij met wie ze gesprekken voerde over hoe te leven in tijden van milieucrisis en klimaatopwarming. Dat speelde in de jaren 70 en 80 ook al, hield ze de redacteur voor. Wat nu duurzaamheid wordt genoemd, werd toen al bepleit door de Club van Rome.

Ze had cynisch kunnen worden door de overconsumptie om haar heen en de daarmee samenhangende ontkenning van de achteruitgang. Ze leerde dat te pareren door te denken aan wat de filosoof Spinoza ooit zei: 'Doe wel en wees blij', en het besef dat het goede voor iedereen iets anders kan zijn.

Ook dat is vrijheid, leerde Meester, anderen ruimte laten voor een eigen invulling. Het gaat erom dat iemand zijn of haar best doet en kiest voor het belang van het collectieve en anderen geen nadeel berokkent.

Wanneer je niets bezit, kun je niets verliezen, schrijft ze ergens in *Een vrij leven* over haar a-materiële levenshouding. Inmiddels ziet ze gezondheid als haar grootste bezit, naast het vermogen om vrij en onbevangen door het leven te gaan. Dat je, zelfs als je in Roden door de winkelstraat loopt, vol verwondering kunt denken dat je op reis bent.

Jaap de Ruig is nog steeds haar grote liefde.